

leta 1805. je ognjena lava reka tekla po pobočjih kot veter urno, saj je v štirih minutah pretekla čez pet kilometrov dolgo pot. Često pa je lava tako gosta in lena, da preteče v eni uri le en meter. Popolnoma raztopljena lava je svetlorumena in rdeča, zunaj se hitro ohladi in počrni ter se prevleče z zelo trdo skorjo. Tudi ohlaja se lava zelo različno: včasih se popolnoma ohladi v nekaj mesecih, lahko pa šele v nekaj letih. Vročino pa razvija tako, da se v njeni bližini talijo kovine, n. pr. baker.

Sedaj pa so trije moški iz neke podvezuske vasi skočili k žareči lavi na tleh ter jo na kamnu prenesli k nam. Zahtevali so liro in kovinast denar. Brž so zgnetli iz ohlajajoče se lave ličen pepelnik z denarjem na notranjem delu dna. Nato so nas naprosili še za cigarete, ki so si jih takoj s samim dotikom na denarju prižgali. S tem so hoteli dokazati, da se je kovina tako razgrela, da se ob njej prižge še cigareta. Pepelnike so nam pa prodali za 5 lire, denar z dna in cigarete pa so si pridržali.

Zapustili smo vrh Vezuva vsak s svojim pepelnikom za spomin, četudi so bili le redki med nami, ki so kadili. Vračali smo se z mogočnim vtisom na te dogodke do žične železnice. Pod nami leže tri mrtva mesta, zasuta s pepelom in lavo. Po 19 stoletjih so zopet odkrita. Za njimi je valovilo v večernem vetriču temnomodro morje okrog skalnatih otokov. V mraku smo popili poskusno čašico vezuvskega vina »Kristusove solze« in naš avtobus je zdrdral po črnem in gladkem cestnem tlaku.

Tam na vrhu Vezuva pa se je dvigal ognjen steber iz žrela proti temnemu nebu, kjer so se zbirale zvezde v rimsko cesto...

Gustav Strniša

Veberica

*Razkošni moj svet je tajnostni gozd,
le v njem sem uživala svojo prostost.*

*Nikjer ni biló mi mejá, ne zaprek,
igrala sem se in poganjala v tek.*

*Zdaj v gajbici sivi na oknu stojim,
oziram v prirodo se, k nji koprnim.*

*Če skočim, se prožni obod zavrti,
a moje svobode pa ni in je ni!*

*Pa naj se zaganjam po gajbi ves dan,
da cvili krog mene obod okovan,*

*ni moči prodreti v prostrani mi log,
do gnezdeca v gošči, do svojih otrok!*

*Naj tudi zagrizem se v tesni obod,
ne morem iz njega pod nebesni svod.*

*Samo hrepenenje me žene naprej,
nemirna želim si vse dalje brez mej,*

*dokler moj obod obstal ne bo nem,
ko mrtna se morda zasmilim ljudem...*